

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 4/2014

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών δεικτών Βουλγαρίας	2
II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	3
- Νέα πιστωτική γραμμή για την υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων	3
- Νέα προγράμματα Βουλγαρικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.....	4
- Σύσταση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για αναστολή κοινοτικών πόρων	5
III. ΚΛΑΔΙΚΑ	6
ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	6
- Εκτιμήσεις για την πορεία της αγοράς ακινήτων	6
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	7
- Προτεραιότητες Βουλγαρίας αναφορικά με τους αγωγούς φυσικού αερίου.....	7
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	9
- Εξελίξεις στον κλάδο της λιανικής αγοράς καυσίμων.....	9
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ	10
- Διαμόρφωση επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού	10
ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ - ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ	11
- Αλλαγές ιδιοκτησιακού καθεστώτος μεγάλων αλυσίδων	11
- Εκτιμήσεις για τον κλάδο των πολυκαταστημάτων ("malls")	12
IV. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ	14
- "Waste Management, Recycling & Energy Efficiency SEE Exhibition & Conference" (5-7 Μαρτίου, Σόφια, Inter Expo Center)	14
V. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	15
- Γενική Συνέλευση Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου (2 Απριλίου 2014, Σόφια)	15
- Ανάλυση καθηκόντων νέου διευθυντή Βουλγαρίας της SingularLogic.....	15

- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
 - Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών δεικτών Βουλγαρίας

	2011	2012	2013	2014*
Δείκτης μεταβολής ΑΕΠ (%)	+1,7	+0,8	1,2 (δ' τρίμηνο) – Εκτίμηση για σύνολο έτους: +0,9	- (Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία)
Ανεργία (%)	11,2	12,3	12,9	- (Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία)
Ποσοστό απασχόλησης (15–64 ετών)	58,4	58,8	59,5	- (Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία)
Μέσος μισθός (BGN)	728 (δ' τρίμηνο)	803 (δ' τρίμηνο)	828 (δ' τρίμηνο)	- (Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα στοιχεία)
Μέσος ετήσιος πληθωρισμός (%)	4,2	3,0	0,9	2,6 (Φεβρουάριος 2014)
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% επί ΑΕΠ)	-2,1	-0,5	-1,8	-BGN 688,2 εκατ. (Φεβρουάριος 2014 – βελτίωση ισοζυγίου κατά 0,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2013)
Ισοζύγιο τρεχ. συναλλαγών (%επί ΑΕΠ)	+1,0	-0,7	+2,0	-0,7% (Ιανουάριος 2014 – έναντι -0,2% την αντίστοιχη περίοδο 2013)
Εμπορικό Ισοζύγιο (% επί ΑΕΠ)	-5,6	-9,1	-5,7	-0,8% (Ιανουάριος 2014)
Εισαγωγές (ετήσια μεταβολή %)	+22,3	+8,8	+1,5	-2,0 (Ιανουάριος 2014)
Εξαγωγές (ετήσια μεταβολή %)	+30,2	+2,6	+7,0	-22,1 (Ιανουάριος 2014)
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (€ δισεκ.)	1,32	1,48	1,22	0,06 (Ιανουάριος 2014)

			(προσωρινά στοιχεία)	– έναντι 0,07 την αντίστοιχη περίοδο 2013)
Κρατικό Χρέος (% επί ΑΕΠ)	16,8	17,6	18,9	περίπου 19,0 (Ιανουάριος 2014)
Εξωτερικό χρέος (% επί ΑΕΠ)	94,1	94,8	91,4	90,4 (Ιανουάριος 2014 – μείωση κατά 0,3% σε ετήσια βάση)

(*) Προσωρινά στοιχεία, που αφορούν τον Ιανουάριο–Φεβρουάριο 2014

Πηγή : Εθνική Τράπεζα Βουλγαρίας (BNB)–Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο (NSI)

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Νέα πιστωτική γραμμή για την υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Νέα πιστωτική γραμμή για την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης τίθεται στη διάθεση των τελευταίων, μέσω της UniCredit Bulbank, κατόπιν δανειοδοτικής συμφωνίας που υπέγραψε η εν λόγω τράπεζα με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της ΕΤΕπ, κ. Mihai Tanasescu, η σχετική συμφωνία θα βελτιώσει την πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εταιρειών, που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της γεωργίας, των υπηρεσιών και της μεταποίησης.

Το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συμφωνίας ανέρχεται σε € 100 εκατ., τα οποία θα εισρεύσουν στην πιστωτική γραμμή σε δύο δόσεις των € 50 εκατ. Το ανώτατο ποσό με το οποίο μπορεί να δανειοδοτηθεί μια επιχείρηση ανέρχεται σε € 12,5 εκατ., ενώ ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου θα κυμαίνεται μεταξύ 2 και 12 ετών. Η ως άνω δανειοδοτική συμφωνία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΤΕπ (με τη σύμπραξη της Παγκόσμιας Τράπεζας και της EBRD) υπό τον τίτλο “Joint IFI Action Plan for Growth in Central and South Eastern Europe”.

Για περαιτέρω πληροφορίες ως προς την εν λόγω πιστωτική γραμμή, βλ. και το επίσημο δελτίο τύπου της ΕΤΕπ: http://europa.eu/rapid/press-release_BEI-14-64_en.htm.

- Νέα προγράμματα Βουλγαρικής Αναπτυξιακής Τράπεζας

Εκστρατεία ενημέρωσης για τα νέα δανειοδοτικά της προγράμματα, τα οποία απευθύνονται, κυρίως, σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έχει ξεκινήσει η Βουλγαρική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Σχετική εκδήλωση έλαβε χώρα στη Φιλιππούπολη, κατά τα τέλη Μαρτίου, με τη συμμετοχή του Υπουργού Οικονομικών, κ. Peter Chobanov, και του διευθύνοντος συμβούλου της Τράπεζας, κ. Dimo Spassov.

Ο κ. Spassov εστίασε, στην παρουσίασή του, στους δανειοδοτικούς όρους της υποστήριξης, που παρέχεται προς τις εξωστρεφείς επιχειρήσεις: μια βουλγαρική επιχείρηση αποκτά πρόσβαση στη δανειοδότηση, αμέσως μετά την υπογραφή συμβολαίου με τον πελάτη για την εξαγωγή των προϊόντων ή μετά την έκδοση του σχετικού τιμολογίου. Το δάνειο καθίσταται αποπληρωτέο, μόλις ο δανειολήπτης λάβει το συμφωνηθέν για τα εξαγόμενα προϊόντα ποσόν. Η εν λόγω δανειοδοτική υποστήριξη είναι διαθέσιμη με επιτόκιο 3,5%, εάν ο εξαγωγέας ασφαλίσει την απαίτησή του στο βουλγαρικό Οργανισμό Εξαγωγικών Πιστώσεων. Διαφορετικά, το επιτόκιο διαμορφώνεται στο 6%.

Στο 6% διαμορφώνεται το επιτόκιο δύο ακόμη προϊόντων της Τράπεζας, υπό τους τίτλους «Ανάπτυξη» και «Νεοφυείς Επιχειρήσεις», τα οποία απευθύνονται σε πολύ μικρές και μικρές (micro & small) επιχειρήσεις.

Στο πρόγραμμα «Νεοφυείς Επιχειρήσεις» η δανειοδοτική χρηματοδότηση αποσκοπεί στην απόκτηση παγίων στοιχείων ενεργητικού από την εταιρεία. Το μέγεθος της πίστωσης κυμαίνεται μεταξύ € 1.500 - 50.000, ενώ η ελάχιστη ίδια συμμετοχή διαμορφώνεται στο 10% (χωρίς ΦΠΑ). Εκτός από τις πολύ μικρές και μικρές (ιδρυθείσες στη Βουλγαρία) νεοφυείς επιχειρήσεις, δικαιούχοι του προγράμματος είναι, επίσης, αγρότες και αυτοαπασχολούμενοι.

Στο πρόγραμμα «Ανάπτυξη» η δανειοδοτική χρηματοδότηση αποσκοπεί, και πάλι, στην απόκτηση παγίων στοιχείων ενεργητικού από την εταιρεία. Το μέγεθος της πίστωσης κυμαίνεται μεταξύ € 1.500 - 100.000, ενώ η ελάχιστη ίδια συμμετοχή διαμορφώνεται, επίσης, στο 10% (χωρίς ΦΠΑ). Εκτός από τις πολύ μικρές και μικρές (ιδρυθείσες στη Βουλγαρία) επιχειρήσεις, δικαιούχοι του προγράμματος είναι, επίσης, αγρότες και αυτοαπασχολούμενοι.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν περισσότερες πληροφορίες από την ιστοσελίδα της Βουλγαρικής Αναπτυξιακής Τράπεζας: <http://www.bbr.bg/bg/bulgarian-development-bank.html>.

◇◇◇◇◇

- Σύσταση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για αναστολή κοινοτικών πόρων

Σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε κείμενο που εμπεριέχει σύσταση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υιοθετήσει “μία αποφασιστική θέση απέναντι στη Βουλγαρία και να επανεξετάσει σοβαρά το θέμα αν στη χώρα είναι δυνατή η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων σύμφωνα με τους καθιερωμένους κανόνες”. Ως επιχειρημα αναφέρεται “η βαθιά ανησυχία από την έλλειψη προόδου σχετικά με το μηχανισμό συνεργασίας και επαλήθευσης που εφαρμόζεται 7 χρόνια πλέον, την έντονη διαφθορά και την παρατηρούμενη στη χώρα δυσχέρεια στην κατανομή ευθυνών και διόρθωση λαθών”.

Η σύσταση αυτή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει δεσμευτική ισχύ. Αποτελεί μέρος της εγκεκριμένης έκθεσης της Επιτροπής Προϋπολογισμού του Ευρωκοινοβουλίου για την εκπλήρωση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2012, και υποβλήθηκε από Γερμανό ευρωβουλευτή του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Σε συνέχεια της εν λόγω σύστασης, η βουλγαρική Κυβέρνηση με δηλώσεις υπηρεσιακών και κυβερνητικών στελεχών, περιλαμβανομένης της αντιπροέδρου κας Zinaida Zlatanova, διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται να ανασταλούν οι κοινοτικές χρηματοδοτήσεις προς τη Βουλγαρία.

Υπενθυμίζεται ότι σε ένα από τα 7 επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007 - 2013, που βαίνει προς ολοκλήρωση, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον» είχε επιβληθεί από την Επιτροπή προσωρινή αναστολή χρηματοδοτήσεων το Νοέμβριο του 2013 λόγω προβλημάτων/παρατυπιών, που εντοπίστηκαν, κυρίως, σε διαγωνιστικές διαδικασίες. Τον περασμένο Φεβρουάριο υπήρξαν νέα δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο, που αναπαρήγαγαν δηλώσεις της κας Shirin Wheeler, εκπροσώπου τύπου του Επιτρόπου για την περιφερειακή πολιτική, κ. Johannes Hahn, βάσει των οποίων στη Βουλγαρία απεστάλη νέα προειδοποιητική επιστολή και, πλέον, το εν λόγω επιχειρησιακό πρόγραμμα απειλείται με μόνιμο «πάγωμα» των κονδυλίων.

◇◇◇◇◇

III. ΚΛΑΔΙΚΑ

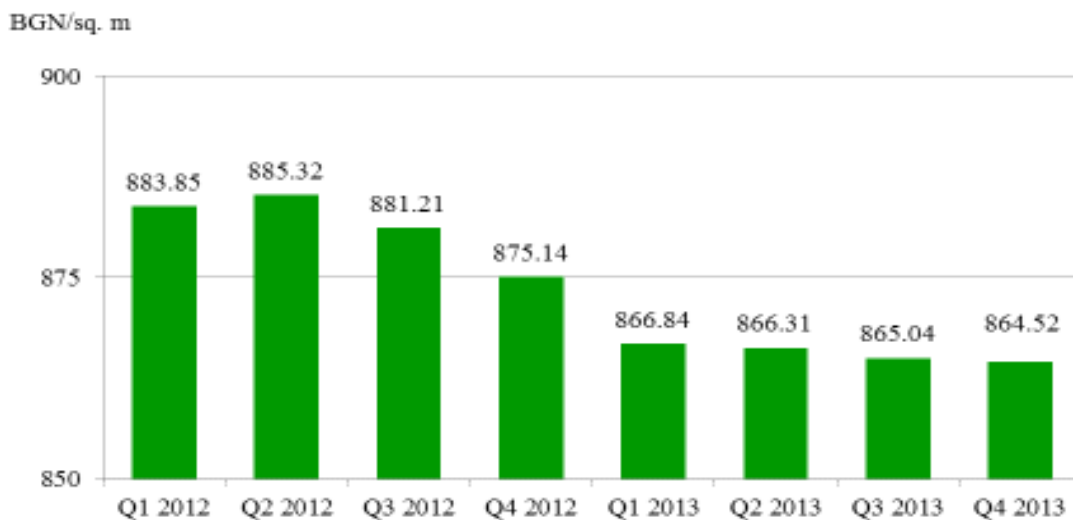
ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

- Εκτιμήσεις για την πορεία της αγοράς ακινήτων

Σύμφωνα με εκτιμήσεις τοπικών μεσιτικών γραφείων, όπως αναπαράγονται στον τοπικό τύπο, ο ρυθμός πωλήσεων ακινήτων στη Σόφια εμφανίζει αυξητικές τάσεις το α' τρίμηνο 2014. Συγκεκριμένα, γίνεται λόγος για αύξηση των αγοραπωλησιών της τάξης του 15%. Τα 4/5 των υποψήφιων αγοραστών ενδιαφέρονται για διαμερίσματα και οι υπόλοιποι για μονοκατοικίες. Επισημαίνεται, στο σημείο αυτό, και η εκτίμηση των Postbank (του ομίλου Eurobank) και Institute for Market Economics, σε σχετική τριμηνιαία έκθεσή τους, ότι, εντός του 2014, θα παρατηρηθεί αύξηση (έστω οριακή) των στεγαστικών δανείων λόγω του αργά αλλά σταθερά αναζωογονούμενου ενδιαφέροντος για την αγορά ακινήτων.

Η μέση τιμή ανά τ.μ. εκτιμάται ότι διαμορφώνεται για την περιοχή της πρωτεύουσας το ως άνω διάστημα στα € 730 ανά τ.μ. και παραμένει αμετάβλητη σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις, περισσότεροι υποψήφιοι αγοραστές ενδιαφέρονται για ακίνητα σε οικιστικές περιοχές μέσης αξίας € 50.000, ενώ η αξία των πιο πολυτελών ιδιοκτησιών υπερβαίνει τα € 120.000.

Πάντως, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, το δ' τρίμηνο 2013 η μέση τιμή ανά τ.μ. στην περιοχή πρωτεύουσας διαμορφώθηκε στα € 745, σημειώνοντας ανεπαισθητή αύξηση (+0,8%) σε σχέση με το γ' τρίμηνο του περασμένου έτους. Για το σύνολο της χώρας, κατεγράφη μέση μείωση της τιμής των ακινήτων της τάξης του 1,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Τα πλήρη στοιχεία με τις μέσες τιμές σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Βουλγαρίας είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα: http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/HFund_2013q4_en-STLLRFF.pdf.

Μέσες τιμές ακινήτων ανά τ.μ. (σε BGN, € 1 = BGN 1,9553) για το σύνολο της Βουλγαρίας το διάστημα 2012 – 2013. Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Προτεραιότητες Βουλγαρίας αναφορικά με τους αγωγούς φυσικού αερίου

Σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης για το μέλλον της αγοράς φυσικού αερίου, ο Βούλγαρος Υπουργός Οικονομίας και Ενέργειας, κ. Dragomir Stoynev, δήλωσε ότι η Βουλγαρία δε θα προβάλλει βέτο στις πρωτοβουλίες της ΕΕ στο θέμα των κυρώσεων προς τη Ρωσία, αλλά, ταυτόχρονα, θα πρέπει να μεριμνήσει και για τα εθνικά της συμφέροντα. Μεταξύ αυτών, ο κ. Stoynev συμπεριέλαβε την κατασκευή των διασυνδεδετήριων αγωγών φυσικού αερίου με τις γειτονικές χώρες καθώς και τον αγωγό South Stream».

Σύμφωνα με τον κ. Stoynev, μετά την αποτυχία του σχεδίου κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου Nabucco, η Βουλγαρία μπορεί να βασιστεί μόνο στο σχέδιο South Stream για την προμήθεια μεγάλων ποσοτήτων φυσικού αερίου, το οποίο θα πρέπει να θεωρείται ευρωπαϊκό σχέδιο. Σε συναφή ομιλία του στο βουλγαρικό Κοινοβούλιο, ο κ. Stoynev απηύθυνε έκκληση για πολιτική συναίνεση και στήριξη του έργου, το οποίο υποστήριξε ότι εξασφαλίζει σίγουρες προμήθειες φυσικού αερίου στις νότιες ευρωπαϊκές χώρες, όπως ο North Stream εξασφαλίζει σίγουρες προμήθειες στις χώρες της βόρειας Ευρώπης.

Αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του South Stream, επισημαίνονται δημοσιεύματα τοπικών ειδησεογραφικών πρακτορείων, βάσει των οποίων η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά διευκρινίσεις για υπό κατάθεση νομοσχέδιο προτάσει δύο μελών του Κοινοβουλίου, όπου προτείνεται το βουλγαρικό τμήμα του South Stream να θεωρηθεί διασυνδεδετήριος αγωγός και να επιπίπτει στις υποχρεώσεις τρίτων μερών σε αυτόν, βάσει του κοινοτικού Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου. Πάντως, η εν λόγω επιστολή της Επιτροπής δε συνιστά έναρξη προδικαστικής διαδικασίας, καθώς αποστέλλεται επί υπό ψήφιση και όχι ψηφισθέντος νομοσχεδίου (Σημ: Το σχετικό νομοσχέδιο εγκρίθηκε τελικά στις 8 Απριλίου).

Η προτεινόμενη γραμμή χάραξης του αγωγού South Stream.

Ο κ. Stoynev υπογράμμισε ότι οι προμήθειες φυσικού αερίου από τη Ρωσία αντιστοιχούν στο 95% της κατανάλωσης φυσικού αερίου στη Βουλγαρία και υποστήριξε ότι η χώρα θα πρέπει να εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της, προκειμένου να κατασκευαστούν διασυνδεδετήριοι αγωγοί φυσικού αερίου με τις γειτονικές χώρες και να συμφωνηθεί η κατασκευή σταθμού υγροποίησης φυσικού αερίου κοντά στην ακτή του Αιγαίου, μέσω του οποίου θα προμηθεύονται αέριο τα Βαλκάνια.

Υπενθύμισε δε ότι, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στο Κατάρ, είχε συνομιλίες με τον Πρωθυπουργό και τον υπουργό Ενέργειας του Εμιράτου, αναφορικά με την κατασκευή σταθμού υγροποίησης φυσικού αερίου στο Αιγαίο, με την προοπτική ο σταθμός αυτός να γίνει ενεργειακός κόμβος που θα προμηθεύει όλες τις βαλκανικές χώρες. Ο κ. Stoynev σημείωσε ότι η κατασκευή του εν λόγω σταθμού είναι αδύνατο να γίνει στον Εύξεινο Πόντο, καθώς η Τουρκία δε θα επιτρέψει την κυκλοφορία τάνκερ στο Βόσπορο.

Ο κ. Stoynev εκτίμησε, επίσης, ότι η κατασκευή μελλοντικά του διαδρόμου φυσικού αερίου North-South είναι πιθανή, εάν το υγροποιημένο αέριο παρέχεται από σταθμό που θα βρίσκεται στο Αιγαίο, καθώς η χωρητικότητα του αγωγού TAP είναι μικρή. Σχετικά με το θέμα αυτό, τοπικά ειδησεογραφικά πρακτορεία μεταδίδουν ότι η Βουλγαρία πρόκειται να συμμετάσχει στην κατασκευή ενός πλωτού σταθμού υγροποίησης φυσικού αερίου κοντά στην

Καβάλα, σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί η συνεχής παροχή φυσικού αερίου στη χώρα. Σύμφωνα με τα ίδια δημοσιεύματα, η ιδέα για την κατασκευή πλωτού σταθμού υδροποίησης φυσικού αερίου ανήκει στη ΔΕΠΑ, η οποία βρίσκεται σε συνομιλίες με τη βουλγαρική κυβέρνηση αναφορικά με τις εργασίες κατασκευής που θα γίνουν από κοινού. Οι συνομιλίες αναφορικά με το εν λόγω έργο, πρόκειται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2014. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός δικτύου διανομής φυσικού αερίου, γεγονός που θα επιτρέπει στη Βουλγαρία να προμηθεύεται υδροποιημένο φυσικό αέριο από την Ελλάδα, με τη επιλογή να μεταφέρεται περαιτέρω στη Ρουμανία και στη Σερβία.

Σημειώνεται ότι ο διασυνδετήριος αγωγός με τη Ρουμανία προβλέπεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2014. Οι αρχικές εκτιμήσεις τοποθετούσαν την παράδοση του εν λόγω αγωγού στα τέλη Μαρτίου τ.έ., αλλά τεχνικά προβλήματα έχουν οδηγήσει σε δύο διαδοχικές αναβολές της ημερομηνίας παράδοσης. Σύμφωνα με τον κ. Stoynev, ο διασυνδετήριος με την Ελλάδα έχει καθυστερήσει, αλλά οι εργασίες μπορούν να ξεκινήσουν εντός του έτους. Ο κ. Stoynev εξέφρασε, τέλος, την εκτίμηση ότι ο διασυνδετήριος με την Τουρκία θα είναι έτοιμος μετά το 2016, μετά την υπογραφή της σχετική συμφωνίας μεταξύ Βουλγαρίας και Τουρκίας εφέτος.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ

- Εξελίξεις στον κλάδο της λιανικής αγοράς καυσίμων

Σύμφωνα με δημοσίευμα βουλγαρικών ειδησεογραφικών ιστοσελίδων, που αναπαράγουν ανακοίνωση της βουλγαρικής Αρχής για την Προστασία του Ανταγωνισμού, η τοπική θυγατρική της ρωσικής εταιρείας GAZPROM σχεδιάζει την αγορά ακόμη 11 εγκαταστάσεων/πρατηρίων λιανικής πώλησης καυσίμων στη Βουλγαρία. Με την υλοποίηση του εν λόγω σχεδιασμού, οι σχετικές εγκαταστάσεις/πρατήρια καυσίμων της GAZPROM στη Βουλγαρία θα ανέλθουν σε 35 (12 εξ αυτών είναι προς κατασκευή οικόπεδα), ενώ έως το τέλος του έτους εκτιμάται ότι θα αριθμούν σε 50. Σημειώνεται ότι τέσσερις από τις ως άνω ιδιοκτησίες - οικόπεδα εν προκειμένω - βρίσκονται κατά μήκος του πρόσφατα ολοκληρωθέντος αυτοκινητοδρόμου TRAKIA και η κατασκευή των πρατηρίων καυσίμων (βενζίνης, πετρελαίου diesel και LNG) εκτιμάται ότι θα ξεκινήσει εντός του 2014.

Οι τάσεις ανακατάταξης της τοπικής αγοράς λιανικής πώλησης καυσίμων γίνονται φανερές και από το ότι 4 από τις 11 εγκαταστάσεις, που πρόκειται να αγοράσει η GAZPROM, ανήκουν ακόμη στην αυστριακών συμφερόντων

εταιρεία OMV. Η τελευταία υιοθετεί στρατηγική «αριστοποίησης» της αλυσίδας λιανικών καταστημάτων της στη Βουλγαρία μέσω της πώλησης ορισμένων από τα πιο «αδύναμα» πρατήριά της. Η OMV παραμένει από τις σημαντικότερες εταιρείες - όχι μόνο στον κλάδο των καυσίμων αλλά και γενικότερα - στη Βουλγαρία, συμμετέχοντας, παράλληλα, σε διεθνή κοινοπραξία, που κέρδισε το 2012 διαγωνισμό για την πραγματοποίηση ερευνών στο οικόπεδο Han Asparuh στη Μαύρη Θάλασσα, με σκοπό την εύρεση κοιτασμάτων φυσικού αερίου.

Σημειώνεται ότι, εκτός από την GAZPROM και την OMV, άλλοι σημαντικοί διεθνείς «παίκτες» στην τοπική αγορά λιανικής πώλησης καυσίμων είναι η, επίσης ρωσικών συμφερόντων, LUKOIL, που διαθέτει και το μοναδικό διωλιτήριο της χώρας, η SHELL και η ελληνικών συμφερόντων ΕΚΟ. Η GAZPROM έκανε την εμφάνισή της στην τοπική αγορά, ως ανταγωνιστής στον κλάδο της λιανικής αγοράς καυσίμων, το 2009, ενώ το 2011 αποφάσισε να ξεκινήσει το φιλόδοξο σχέδιο επέκτασής της, που αυτήν τη στιγμή σταδιακά υλοποιείται.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ

- Διαμόρφωση επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού

Τάσεις σταδιακής αποκλιμάκωσης φαίνεται να παρουσιάζουν το τελευταίο διάστημα τα επιτόκια των βουλγαρικών τραπεζικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, που έδωσε στη δημοσιότητα η βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα, τα μέσα ετήσια επιτόκια καταθέσεων διαμορφώθηκαν στα τέλη Φεβρουαρίου τ.έ. στο 3,4% για καταθέσεις στο τοπικό νόμισμα και στο 3,25% για καταθέσεις σε Ευρώ. Σε ό,τι αφορά τα επιτόκια στεγαστικών δανείων, διαμορφώθηκαν κατά την ίδια περίοδο στο 7,75% για δάνεια στο τοπικό νόμισμα και στο 8,18% για δάνεια σε Ευρώ. Στα καταναλωτικά δάνεια, τέλος, τα μέσα ετήσια επίπεδα των επιτοκίων διαμορφώνονται, ανάλογα με το νόμισμα, σε 13,32% και 10,99% αντίστοιχα. Σύμφωνα, πάντως, με δημοσιεύματα του τοπικού τύπου, οι περισσότερες τράπεζες είναι επιφυλακτικές ως προς την αποκλιμάκωση των καταθετικών επιτοκίων τους, καθώς φοβούνται ότι οι πελάτες τους θα στραφούν σε ανταγωνιστικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ότι, βάσει των στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας, ο Φεβρουάριος ήταν ο τρίτος συνεχής μήνας, κατά τον οποίο κατεγράφησαν κέρδη για τις βουλγαρικές τράπεζες.

Σημειώνεται ότι με αλλαγές στο Νόμο περί Καταναλωτικής Πίστης, που εγκρίθηκαν το Μάρτιο σε δεύτερη ανάγνωση από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο, τίθενται ανώτατα ετήσια όρια στο ύψος των οφειλών/χρεών, που δύναται να

προκύπτουν δυνάμει στεγαστικών ή καταναλωτικών δανείων. Σύμφωνα με έναν από τους εισηγητές των αλλαγών αυτών, οι νέες διατάξεις θα ισχύσουν άμεσα και επί των ήδη τρεχόντων δανείων (αν και, αμέσως μετά την έγκριση της εν λόγω αλλαγής, φαίνεται να υπάρχουν ήδη δεύτερες σκέψεις μεταξύ στελεχών της κυβέρνησης ως προς την αναδρομικότητα της επίμαχης ρύθμισης). Με άλλη διάταξη του ίδιου νομοσχεδίου θεσπίζονται περιορισμοί στο ύψος των ποινικών ρητρών για την πρόωρη αποπληρωμή στεγαστικού δανείου.

Την ίδια στιγμή, στην τριμηνιαία τους ανάλυση, η Postbank (του ομίλου Eurobank) και το Institute for Market Economics, εκτιμούν ότι, εντός του 2014, θα παρατηρηθεί αύξηση (έστω οριακή) των στεγαστικών δανείων λόγω του αργά αλλά σταθερά αναζωογονούμενου ενδιαφέροντος για την αγορά ακινήτων. Στην ως άνω ανάλυση, προβλέπεται και αντιστροφή, εντός του 2014, της διαρκούς τάσης μείωσης των καταναλωτικών δανείων, η οποία παρατηρείται από τον Οκτώβριο του 2010.

ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ - ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

- Αλλαγές ιδιοκτησιακού καθεστώτος μεγάλων αλυσίδων

Σημαντικές ανακατατάξεις σε ό,τι αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς δύο από τις σημαντικότερες λιανεμπορικές αλυσίδες της Βουλγαρίας έλαβαν χώρα στα τέλη Φεβρουαρίου - αρχές Μαρτίου. Συγκεκριμένα, υπό την ιδιοκτησία Βουλγάρων επιχειρηματιών πέρασαν η αλυσίδα super-market Piccadilly και το πολυκατάστημα προϊόντων ιδιοκατασκευών Praktiker. Τοπικά μέσα επισημαίνουν το γεγονός ότι δύο μεγάλοι όμιλοι ξένων επενδυτών αποχωρούν και τη θέση τους παίρνουν ντόπιοι επιχειρηματίες.

Τα super-market Piccadilly ανήκαν από τις αρχές του 2011 στο βελγικό όμιλο Delhaize, ο οποίος είχε θέσει ως στρατηγική του την επέκταση της αλυσίδας με το άνοιγμα 15 καινούριες καταστημάτων ανά έτος. Σταδιακά, όμως, ο ρυθμός αυτός επέκτασης μειωνόταν και, σήμερα, η αλυσίδα διαθέτει 54 καταστήματα σε 11 πόλεις της χώρας, ενώ ο κύκλος εργασιών της ανέρχεται, βάσει εκτιμήσεων της ICAP, σε BGN 220 εκατ. (περίπου € 114 εκατ.). Ως κύρια αιτία λήψης της απόφασης πώλησης της αλυσίδας, εκτιμάται, από τον τοπικό τύπο, πως είναι η αδυναμία των Piccadilly να αυξήσουν σημαντικά το μερίδιό τους, το οποίο υπολογίζεται σε περίπου 2% μεταξύ των τοπικών λιανεμπορικών αλυσίδων τροφίμων και λοιπών FMCG, και να καταστούν ένας εκ των βασικών «παικτών» στη βουλγαρική αγορά. Συγκριτικά, βάσει στοιχείων της ICAP, την

πρώτη θέση στην κατηγορία αυτή καταστημάτων με ποσοστό 10% καταλαμβάνει η γερμανική αλυσίδα KAUFLAND. Νέοι ιδιοκτήτες των Piccadilly είναι οι κκ. Angel Angelov και Petar Dudolenski, βασικοί μέτοχοι της εταιρείας AP Mark. Ο κ. Angelov είναι εκ των βασικών μετόχων της εταιρείας Gradus, εκ των μεγαλύτερων παραγωγών πουλερικών (αλλά και ηλιελαίου) στη Βουλγαρία.

Τα Praktiker αποτελούν, μαζί με τις εταιρείες Mr Bricolage (που, κατά το παρελθόν, είχε εκδηλώσει στο Γραφείο μας το ενδιαφέρον της για συνεργασία με Έλληνες προμηθευτές), Baumax και Bauhaus, τις σημαντικότερες λιανικές αλυσίδες ιδιοκατασκευών (Do-it-yourself) στη Βουλγαρία. Ο συνολικός τζίρος των εταιρειών ιδιοκατασκευών στη χώρα υπολογίζεται σε € 600 εκατ. και εκτιμάται ότι, παρά την αλλαγή ιδιοκτησίας στα Praktiker, η γενικότερη εικόνα του κλάδου δε θα αλλάξει. Από τη μία, κανείς από τους άλλους τρεις ανταγωνιστές, που μνημονεύσαμε (και οι οποίοι, επισήμως τουλάχιστον, δε διεκδίκησαν τα Praktiker), δεν έχει εκδηλώσει πρόθεση αποχώρησης από τη χώρα ή μεταβίβασης ιδιοκτησίας, ενώ και οι νέοι ιδιοκτήτες των Praktiker (κκ. Todor Belchev και Bozhidal Kolev, κύριοι μέτοχοι της αλυσίδας πώλησης ηλεκτρικών ειδών TECHNOPOLIS) δηλώνουν ότι η εταιρεία θα διατηρήσει την επωνυμία, το διακριτικό της τίτλο και, γενικότερα, την αυτονομία της. Η πώληση των Praktiker στη Βουλγαρία εντάσσεται, σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, στον ευρύτερο σχεδιασμό της Praktiker International να πωλήσει όλες τις θυγατρικές της.

- Εκτιμήσεις για τον κλάδο των πολυκαταστημάτων (“malls”)

Παρά το ότι είναι μία από τις φτωχότερες ευρωπαϊκές χώρες, η Βουλγαρία καταλαμβάνει πανευρωπαϊκώς τη 13^η θέση ως προς το συνολικό εμβαδόν των πολυκαταστημάτων (malls) της. Τις πρώτες τρεις θέσεις της εν λόγω έρευνας, που αναφέρεται στο βρετανικό Guardian και αναπαράγεται από τα τοπικά ειδησεογραφικά πρακτορεία, καταλαμβάνουν Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ρωσία. Σύμφωνα με τα εν λόγω δημοσιεύματα η κατασκευή πολυκαταστημάτων γνωρίζει μια πανευρωπαϊκή ανάταση λόγω των ρωσικών επενδύσεων (στη Βουλγαρία ρωσική επένδυση αποτελεί το εμπορικό κέντρο Paradise). Είναι χαρακτηριστικό ότι, το β' εξάμηνο 2013, ανεγέρθησαν 73 νέα malls στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη, έναντι μόνο 37 στη δυτική.

Επανερχόμενοι στη Βουλγαρία, επισημαίνουμε ότι μόνο στη Σόφια αναμένεται να ανοίξουν, εντός του 2014, 3 νέα πολυκαταστήματα (Plaza West, Mega Mall και Sofia Ring Mall) του λεγόμενου «τρίτου κύματος», που ο τοπικός τύπος αποκαλεί ενίοτε και “mallification wave”. Σε προηγούμεν διαδίκτυακό

δημοσίευμα της εφημερίδας KAPITAL, διατυπώνεται η εκτίμηση ότι τη διετία 2013 - 2014 η έκταση που καταλαμβάνουν τα εμπορικά πολυκαταστήματα στη Σόφια θα διπλασιαστεί.

Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, το έργο Sofia Ring Development της ελληνικών συμφερόντων κοινοπραξίας ΦΟΥΡΛΗΣ-ΔΑΝΑΟΣ, που περιλαμβάνει εμπορικό κέντρο, ξενοδοχείο και οικιστική περιοχή (πλησίον του ΙΚΕΑ), υπενθυμίζεται ότι βραβεύθηκε ως η καλύτερη εμπορική αρχιτεκτονική κατασκευή της Βουλγαρίας κατά τη διάρκεια των “International Property Awards 2013” στο Λονδίνο λόγω του καινοτόμου σχεδιασμού του, που συνδυάζει αρκετούς ανοιχτούς χώρους και ενσωματώνει το φυσικό περιβάλλον στην κατασκευή. Περισσότερες πληροφορίες για το εν λόγω έργο μπορείτε να αντλήσετε από τις κάτωθι ιστοσελίδες: http://www.novinite.com/view_news.php?id=149454 και <http://www.sofiaring.bg/frontoffice/portal.asp?cpage=RESOURCE&cresrc=15&cnode=19>.

Ο ανταγωνισμός των ως άνω mall (ιδίως των δύο μεγαλύτερων, δηλαδή του υπό κατασκευή Sofia Ring και του άρτι κατασκευασθέντος Paradise Center, web: <http://paradise-center.com/index.php?route=information/paradise&path=1>) του λεγόμενου «τρίτου κύματος» σε συνδυασμό με τα ήδη λειτουργούντα αντίστοιχου μεγέθους πολυκαταστήματα στη Σόφια (το Sofia Mall, το Serdika και το Bulgaria Mall, που άνοιξε στα τέλη του 2012) αναμένεται να δημιουργήσουν νέα δεδομένα στην τοπική λιανεμπορική αγορά. Π.χ. μόνο το Sofia Ring αναμένεται να προσθέσει στην αγορά 69.000 τ.μ. νέων λιανεμπορικών καταστημάτων. Ως καμπή στην πορεία του εν λόγω ανταγωνισμού και στη διαμόρφωση των τιμών αναφέρεται από το ειδησεογραφικό πρακτορείο και το άνοιγμα, προ διετίας περίπου, του (επίσης ελληνικών συμφερόντων) ΙΚΕΑ στη Σόφια.

Όπως, όμως, επίσης επισημαίνει το NOVINITE, αντίστοιχη τάση διαρκούς επέκτασης και γιγαντοποίησης των malls δεν παρατηρείται στις άλλες βουλγαρικές πόλεις, που, πιθανώς, έχουν πληγεί εντονότερα από την οικονομική κρίση. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται το παράδειγμα του Ruse, όπου προ κρίσης σχεδιάζονταν η ανέγερση 7 νέων πολυκαταστημάτων. Από αυτά, 5 προχώρησαν στο στάδιο της κατασκευής, αλλά μόνο 3 έχουν έως τώρα ολοκληρωθεί (Royal City Center, Mall Ruse, Mega Mall Ruse), ενώ το ποσοστό κάλυψης/ενοικίασης των χώρων ενοικίασης που προσφέρουν δεν κρίνεται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικό.

◇◇◇◇◇

IV. ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΘΕΣΕΙΣ

– “Waste Management, Recycling & Energy Efficiency SEE Exhibition & Conference” (5-7 Μαρτίου, Σόφια, Inter Expo Center)

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε για ακόμη μια χρονιά στη Σόφια το 10ο Συνέδριο/Έκθεση “South-East European Exhibition on Energy Efficiency and Renewable Energy” σε συνδυασμό με την 5η “Waste Management & Recycling Exhibition - Save the Planet” (5-7 Μαρτίου, Σόφια, Inter Expo Center), που διοργανώνονται από τη VIAEXPO (web: <http://www.viaexpo.com/en/>).

Σημειώνεται ότι στο εφετινό συνέδριο συμμετείχε, για ακόμη φορά με δικό της περίπτερο, η Αυστρία, ενώ εκπροσωπήθηκαν με δικά τους περίπτερα εκπρόσωποι σημαντικών εταιρειών του κλάδου της ενέργειας, διαχείρισης αποβλήτων κ.ά. της Ευρώπης. Οι κύριοι τομείς που κάλυψαν η έκθεση και το συνέδριο είναι οι ακόλουθοι:

- Ενεργειακή Επάρκεια
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, υδροηλεκτρική, βιομάζα και βιοενέργεια κ.ά.) και εφαρμογές της (π.χ. ηλεκτρονική κινητικότητα)
- Διαχείριση απορριμμάτων: Συλλογή, διαλογή, επεξεργασία και ανακύκλωση. Παραγωγή ενέργειας από διαφόρων μορφών απόβλητα (waste-to-energy).

Επισημαίνεται, τέλος, ότι για δεύτερη συνεχή χρονιά, στο πλαίσιο του ως άνω συνεδρίου, διοργανώθηκαν και οι εξειδικευμένες εκθέσεις:

- Smart Cities (υπηρεσίες πληροφοριών και επικοινωνιών [ICTs] για έξυπνες πόλεις, τηλεματική και τηλεμετρία, συστήματα διαχείρισης κτηρίων και συστήματα αυτοματισμού κτηρίων) και
- “Lift Balkans - Elevators & Escalators” με έμφαση στα συστήματα ανελκυστήρων.

V. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ – ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ *

– Γενική Συνέλευση Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου (2 Απριλίου 2014, Σόφια)

Τη Γενική του Συνέλευση πραγματοποίησε το Ελληνικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο στη Βουλγαρία (HBCB) στις 2 Απριλίου. Στα θέματα της ημερησίας διατάξεως περιλαμβάνονταν και η εκλογή 9 νέων μελών του ΔΣ. 6 μέλη του απερχόμενου ΔΣ επανεξελέγησαν * πρόκειται για τους κκ. Ευάγγελο Λύτρα, επικεφαλής της ALPHA BANK BULGARIA, Γεώργιο Αλεξανδρή, επικεφαλής της ALEXANDRIS ENGINEERING LTD., Γεώργιο Ρούσσο, επικεφαλής της INTRACOM BULGARIA SA, Μάκη Μαυρόπουλο, επικεφαλής της REPORT.BG, Θεόδωρο Πολύδωρο, επικεφαλής των ICAP BULGARIA & CYCLE CREDIT BULGARIA και Σταμάτιο Θεοδωρόπουλο, επικεφαλής της CHIPITA BULGARIA και πρόεδρο του απερχόμενου ΔΣ. Νεοεισερχόμενα μέλη στο ΔΣ του HBCB είναι οι κκ. Μηνάς Αγγελίδης, επικεφαλής της COCA-COLA HELLENIC BULGARIA, Νίκος Αρσενόπουλος, επικεφαλής των BILOT (INTRALOT) SA & EUROFOOTBALL LTD. και Ζήσης Κώτσιας, επικεφαλής της ORBIT (ORPHEE BEINOGLU) LTD.

– Ανάληψη καθηκόντων νέου διευθυντή Βουλγαρίας της SingularLogic

Καθήκοντα Country Manager στην εταιρεία SingularLogic Bulgaria ανέλαβε πρόσφατα ο κ. Γιάννης Κατοανίδης. Ο κ. Κατοανίδης έχει σπουδάσει πληροφορική στο Πανεπιστήμιο Σόφιας με Master of Science στα οικονομικά, ενώ έχει διατελέσει σε θέσεις ευθύνης σε σημαντικές επιχειρήσεις του κλάδου της πληροφορικής. Μιλάει, εκτός από την ελληνική, τη βουλγαρική και την αγγλική.

Η SingularLogic Bulgaria Food ιδρύθηκε το 1995 ως θυγατρική της SingularLogic, ενός από τους σημαντικότερους ομίλους λογισμικού και πληροφορικής στην Ελλάδα. Προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις πληροφορικής

* Το Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια ενημερώνει τις ενδιαφερόμενες ελληνικές επιχειρήσεις ότι μπορούν να προβάλλουν δωρεάν τη δραστηριότητά τους στη βουλγαρική αγορά μέσω του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Σχετικές ανακοινώσεις και δελτία τύπου προς δημοσίευση (με ενημερωτικό και όχι διαφημιστικό χαρακτήρα) μπορούν να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: economy@grembassysofia.org με την ένδειξη «Για το Ενημερωτικό Δελτίο».

(περιλαμβανομένων των νέων εφαρμογών της τεχνολογίας GALAXY) για εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, με συστήματα ERP και CRM, κάθετες και εξειδικευμένες λύσεις πληροφορικής για εταιρίες λιανικής, συστήματα διοικητικής πληροφόρησης Business Intelligence καθώς και υπηρεσίες εκπαίδευσης. Όλες οι εφαρμογές διατίθενται μεταφρασμένες στη βουλγαρική.

Τα στοιχεία επικοινωνίας της εν λόγω εταιρείας είναι τα κάτωθι:

Singular Logic Bulgaria Computer Application Eood

152 Professor Tsvetan Lazarov Blvd.,
Techno Park Sofia, floor 4; Sofia 1582

Tel. : (+359 2) 989 989 3

Mob. : (+359 898) 608 726

E-mail: ikatsanidis@singular.bg

Web: www.singularlogic.bg

◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>